

RENDHAGYÓ IRODALMI AIS ROM

ÖNLEXIKON

Rendhagyó irodalomórára, irodalmi sétára hív a Cédrus Művészeti Alapítvány által kiadott Önlexikon című kötet. Egyszerű, letisztult borítója nem csillog a divatos könyvesboltok divatos polcain, de abszolút érdemes utánakérdezni a jobb könyvkereskedésekben. Magántitkok és közérdekű adatok találhatók benne, olvasmányos kézikönyv és szórakoztató tansegédlet.

„Szíttál-e lassú mérgeket?” – Van káros szenvedélyed?

– Igen, az élet.

– Mivel múlatod a szabadidődet?

– Az idő múlat velem.

– Sújt-e depresszió, s mivel védekezel?

– Igen, egyre gyakrabban, sajnos egyre jogosabban. Úgy védekezem, mint a tenger, amely nem hal bele önnön hullámvölgyeibe.

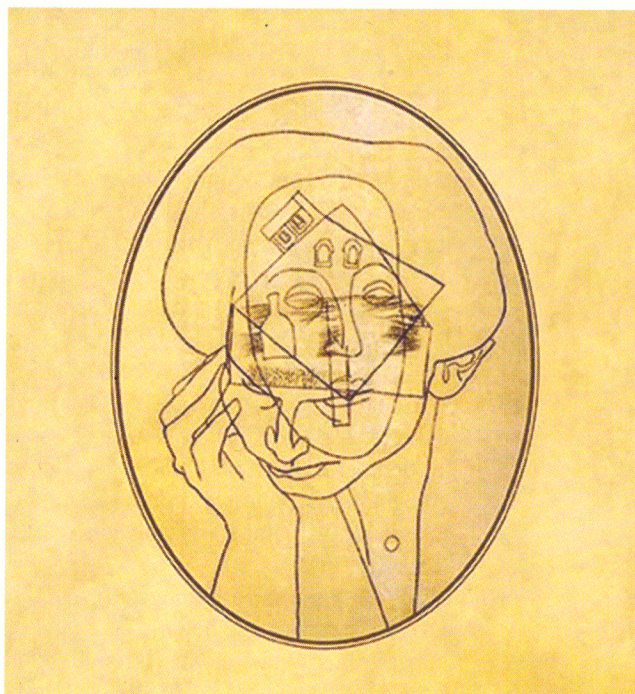
– Mi bosszant, mi szomorít?

– Bosszant, hogy nem tudunk méltóképpen felnőni. Amilyenén mégis felnövnünk, az meg elszomorít.

Így szól maga a művész – esetünkben Döbrentei Kornél író, költő, újságíró – sajátos önmeghatározása.

Ez az egyedi lexikon olyan szócikkeket tartalmaz, melyeket maguk az írók fogalmaznak meg önmagukról, de lehetőleg nem önéletrajzszerűen, hanem a harmadik személyű közlés – színlelt vagy valós – tárgyilagosságával, s nem is elsősorban a lexikonírás műfaji szabályai szerint: azaz lehet az önképzőpalkotás polemizáló, önironikus, példázatszerű vagy másféle módon szépirodalmi jellegű is. Jóval több mint négyszáz levél indult kortárs magyar költőkhöz, írókhoz, drámaszerzőkhöz. Kétszázharmincnégyen válaszoltak a könyvet jegyző szerkesztőnek, Szondi Györgynek, aki az előszóban leszögezi: „Ez a gyűjtemény egyfajta kordokumentum is (lesz) egyszersmind. A könyvben szereplők névsoráért egyedül én felelek. Tudatos a bármely, tán elvárható-kíváncsú kánontábor kerülése. (Tudatos ekként a megkeresésre választ se adó vagy hátrító távolmaradók, a »hiányzó« lajstroma is?) Nemigen volt mérce a megjelent könyvek számossága, nem volt az az ismertség foka sem. Vállalom a – remélem – felfedezés-számba sorolható jelenléteket.”

Az önlexikon ötlete Szénási Ferenctől származik, ő hívta fel a szerkesztő figyelmét a tudtával először olaszul összeálló

ilyetén enciklopédiára. Hasonló gyűjtemény a francia kortárs irodalom alkotóiról is megjelent. Hosszabb idő után a magyar kiadás is megszületett, a megjelenést a Nemzeti Kulturális Alap támogatta. Szolgálati közlemény kortárs irodalmároknak: ha a lexikon megjelenése után úgy vélik, hogy mégiscsak érdemes egy ilyen játékos fajta együttlétben ott lenni, pontosabban – immár kötetten kívül – bekezdésekbe szedné önszócikkét: a Naputonline.hu örömmel és folyamatosan közlést teszi ezután a „csatlakozásokat”.

K. V.